

aluminij

Glasilo delovne organizacije Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

Po Titovi poti

Zveza socialistične mladine je množična družbenopolitična in vzgojna organizacija, v katero se mladi prostovoljno vključujemo in ustrezno organiziramo, da bi s svojo dejavnostjo pripomogli k nadaljnjemu samoupravnemu socialističnemu razvoju, uresničevanju enakopravnosti, krepitevi bratstva in enotnosti narodov in narodnosti, obvarovanju svobode, neodvisnosti in neuvrščene politike Jugoslavije. Mladi, organizirani v ZSM, s svojo družbenopolitično dejavnostjo uveljavljamo, usklajujemo, usmerjamo in ustvarjamo pogoje za zadovoljevanje ekonomskih, socialnih, političnih, kulturnih in drugih interesov ter vsakodnevnih potreb mladih v sistemu socialistične samoupravne demokracije.

Letos praznujemo 64. obletnico SKOJ, ki je rasel in se razvijal v okviru enotnega revolucionarnega programa KPJ in katerega slavne tradicije nadaljuje v podobnih razmerah in z novimi nalogami Zveza socialistične mladine. ZSMJ je bila ustanovljena 10. oktobra 1919 v Zagrebu. Ta datum pomeni začetek organiziranega boja mladih komunistov v težkih družbeno-ekonomskih in političnih razmerah stare Jugoslavije. Od ustanovitve do danes se je zvrstilo XI kongresov ZSM, na katerih smo razpravljali o nalogah mladih pri izvajanju gospodarske in družbene reforme, o izobraževanju, zaposlovanju, štipendiranju, delovnih akcijah, stanovanjskih vprašanjih, o mednarodnem sodelovanju ZSMJ idr., hkrati pa ugotavljali, da še vedno niso izkoriščene vse možnosti širjenja članstva in aktivnosti v organizaciji, ki predstavlja pomembne vzmeti socialistične in delovne vzgoje, krepitev bratstva in enotnosti, tovarištva ter vsestran-

Foto: Zvonko Kozoderc

Problemska konferenca ZK SOZD Unial

V ponedeljek, 25. aprila 1983 je bila problemska konferenca ZKS na nivoju SOZD UNIAL — konferenca so se udeležili delegati OO ZK TOZD in DSSS TGA, IMPOLA in SOZD ter vabljeni.

Osrednjo točko dnevnega reda problemske konference je predstavljala ocena stanja in usmeritve za delovanje ZK pri nadaljnjem uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v SOZD UNIAL.

Material za temo je pripravila delovna skupina za pripravo problemske konference ZK SOZD UNIAL v mesecu marcu 1983; pomembnejše opredelitve iz tega materiala so predvsem:

— namen problemske konference in akcijskega povezovanja, kjer morajo OO ZK vpeljati redne oblike akcijskega povezovanja komunistov, kadar gre za ključna vsebinska vprašanja, o katerih se morajo komunisti poenotiti, kakor so uveljavljanje samoupravnih odnosov, dohodkovnem povezovanju, združevanju dela in sredstev, vključevanje v mednarodno delitev dela, o odnosih svobodne menjave dela,

— motivi in vsebina povezovanja TOZD v DO, SOZD in druge oblike OZD, kjer je temeljni motiv združevanja ustvarjanje in rast dohodka, pri čemer ostane neodtujljiva pravica delavcev v TOZD, da odločajo o svojem deležu skupno ustvarjenega dohodka, TOZD pa ne morejo biti zasnovane kot samostojne proizvodne enote, niti kot samostojni tržni subjekt. Za našo DO je omenjeno, da »neurejeni odnosi znotraj TOZD in med TOZD in Delovno skupnostjo, nespoštovanje veljavnih samoupravnih sporazumov in neenotnosti v DO zahtevajo skrbno pripravo strokovnih rešitev za politično presojo in samoupravno odločanje o preseganju sedanjih težav. Sočasno je treba kritično analizirati, oceniti in dograditi sedanjo samoupravno organiziranost. Kritično je presoditi tudi obnašanje

posameznih subjektov v TOZD Proizvodnja aluminija in odgovornost poslovnega organa za izvajanje veljavnih pogojev. Za ostre gospodarske razmere narekujejo hitre in učinkovite ukrepe».

— uveljavljanju dohodkovnih in samoupravnih odnosov v SOZD UNIAL je namenjeno precej besed, kjer so ovrednotene razmere v SOZD, ovrednoteni neuresničeni cilji v SOZD, dosežki in problemi pri dohodkovnem povezovanju v SOZD, urejenost materialnih tokov, oskrba s surovinami za primarno proizvodnjo in aluminijem za predelavo, možnost širšega povezovanja, ocena poslovne politike SOZD,

— planiranje in razvoj SOZD UNIAL, kjer je med ostalim zapisano »glede modernizacije proizvodnje primarnega aluminija je treba ugotoviti, da so bila doslej vsa prizadevanja za uresničitev te naloge brezuspešna. Preveč so se spreminjale investicijske zasnove in koncepcije, preveč je bilo zavlačevanja in čakanja...« »komunisti moramo zastaviti vse sile, da se bo čimprej izoblikovala jasna koncepcija modernizacije proizvodnje primarnega aluminija in da se odpravijo vse subjektivne slabosti, ki hromijo akcijsko enotnost, predvsem v DO TGA, ki je nosilka te strokovno in finančno zahtevne naložbe».

— akcijsko povezovanje komunistov v SOZD UNIAL; delovna skupina je opozorila »da dosedanja praksa kaže, da lahko v SOZD nastajajo velike težave zaradi različnih gledanj, ki jih iz osebnih ali podjetniških nterosov spretno lansirajo predvsem posamezni vodilni posamezniki in da je nesmoterno s takšnimi neusklajenimi gledanji in akcijsko neenotnostjo nastopati pred širšim političnim skupom.«

Celoten material je bil posredovan v obravnavo OO ZKS po TOZD, DSSS in SOZD; v obravnavi na problemski konferenci so delegati OO ZKS in vabljeni dali mnenja svojih sredin, med katerimi so bila tudi naslednja:

— problemska konferenca na nivoju SOZD naj bo dogovor komunistov, v katerem bomo opredelili kako in na kakšen način uresničevati zastavljene cilje ter kdo so odgovorni nosilci nalog.

— odgovor na nivoju SOZD bo uresničljiv pod pogojem, da bodo osnove skupno zastavljene politike našle podporo v večini TOZD, DSSS in obeh DO in SOZD,

— pretekli obisk članov CK ZKS v mesecu aprilu še ni dorečen, prav tako pa ni dal odgovora ob trenutni situaciji v TGA na dve vprašanji: Kako komunisti v TOZD in DSSS uresničujemo sklepe 5. in 6. seje CK ZKS in kako delujejo posamezni komunisti in OO ZK pri tem v TGA,

— nujna je diferenciacija članstva v ZK; idejnopolitični položaj v naši družbi je v največji meri odvisen od tega, kako komunisti iz OO ZK, OO ZK in organi ZKS ter ZKJ nastopajo pred idejnopolitičnimi problemi. »Po-

trebna je jasna in zdrava diferenciacija članstva na tiste, ki se lahko in ki se hočejo borovati za linijo ZK in tiste, ki vrste ZK samo sramotijo in obremenjujejo. Taka diferenciacija bo okrepila idejnopolitično enotnost komunistov, s tem pa tudi moč in stabilnost naše samoupravne socialistične družbe« (cit. Hadži Vasileva iz referata na 5. seji CK ZKJ),

— direktor DO IMPOL je med ostalim izrazil stališče te delovne organizacije do modernizacije proizvodnje v TGA — do tega mora priti, kajti za predelavo v Sloveniji je predpogoj lastni aluminij, za izgradnjo nam mora biti jasno, da bančnih kreditov ne bo, zato svojstven pristop — kombinacija novogradnje in rekonstrukcije, toda tehnično-tehnološka odločitev mora pasti v TGA z dosegom enotnega glasa, misli in cilja,

— sanirati stanje pogojev dela delovnih invalidov v SOZD,

— organizirati interno banko v SOZD,

— neustrezna informiranost sindikata na nivoju SOZD,

— direktor SOZD je v svojem prispevku opozoril na trenutno situacijo v SOZD, kjer je opisal položaj SOZD v sedanjem gospodarskem trenutku in nadaljnji razvoj, med ostalim pa — da moramo v SOZD voditi ustrezno kadrovsko politiko, ker grešimo ljudje v sistemu — če nastopajo razmere ko vsak svojim razlaga svoje pravice... je to treba preseči, tu partija mora odigrati svojo vlogo in opredeliti kaj določeni posameznik prispeva pri enotnosti DO, SOZD, razmere v TGA se morajo konsolidirati — takšen kot je sedanji TGA ne kaže napredka, nadaljnje življenje v DO in SOZD si je potrebno zagotoviti na zdravi osnovi — to osnovo opredelujemo tudi člani ZK, odgovornost ZK za vsa dogajanja, pri arizpravah o modernizaciji odgovorni posamezniki v TGA silno poenostavljajo potrebe po količini denarja — z zelo malo vlaganja danes ni moč narediti veliko, povedati je pošteno in to regulirati s časom, glede razvoja predelave je treba jasno reči, da je potrebno to kar že imamo razvijati in izkoriščati, ne pa dokazovati, da je bilo nekaj napačno investirano, in vseh področjih je potrebno strpno dogovarjanje in ne rušenje,

— glavni direktor DO TGA je opozoril na uveljavljanje dohodkovnih odnosov, ki je težak proces in zahteva veliko pripravljenosti in razumevanja, da drug drugemu prisluhne, do konfliktnih situacij prihaja, ko so interesi enega dela v ospredju in se pozablja nujno srečujoč interes vseh udeležencev, izbijajo problemi okrog dogovorjenih odnosov, ker se poizkuša izveliči večji kos zase, pri zaostrenih pogojih gospodarjenja pojavom necelovitega upoštevanja člani ZK ne smemo slediti — v teh pogojih ni nobenih možnosti za zadovoljevanje parcialnih interesov, pri realizaciji MPPAL se morajo stvari konkretizirati, kar

med ostalimi pomeni tudi združevanje sredstev,

— za razvoj DO in SOZD so potrebni kadri tudi za razvoj raziskovalno delo, spremeniti moramo zaposlovanje mladih samo za določen čas, na račun neustrezne študentske politike se bodo posledice kmalu pokazale, postaviti in uveljaviti je potrebno model napredovanja kadrov,

— v preteklih 10 letih smo imeli v TGA poizkusne celice kot zametek lastnega razvoja, v TGA nimamo optimiranja električne energije.

Problemska konferenca je dala še precej podatkov iz življenja DO in SOZD, vendar za omebo vseh ni prostora. Komisija za zaključke ima odgovorno nalogo — biti opredeljena akcija — akcija, v zaključkih pa mora vsekakor ki bo končno začela spreminjati sedanje nezdružive razmere na vseh področjih, akcija, ki bo dala odgovor vsakemu delavcu v SOZD, glede njegovega statusa in glede perspektive, ki ga čaka.

Komunisti — člani ZK bomo morali opravičiti vlogo avantgarde delavskega razreda na drugačnih osnovah kot dosedaj in z vidnejšimi dosežki; predsednik Tito je o liku komunističnega dejala: »V našem partijskem življenju smo prišli v položaj, ko ne moremo več govoriti, ko moramo preiti k dejanjem. V partiji moramo najstrožje ukrepati proti vsem, ki ne izvajajo sklepov, ki niso komunisti, ki so prišli v partijo zaradi karierizma, ki se v njej obnašajo nekomunistično...

Viktor MARKOVIČ

Tisoč nevarnosti preži na tistega, ki želi nekaj doseči.

x x x

Človek se prebija, dokler je mlad. Kasneje pazi, da se mladi ne prebijajo.

x x x

Mladost je nekaj, kar imajo samo mladi in kar cenijo samo starejši.

x x x

Česar se mladost navadi, starost ohrani

x x x

Modrijan je ta, ki zna v danem trenutku aretirati samega sebe.

x x x

Bolje je z modrim jokati, kakor z norcem peti.

x x x

Ena izmed največjih nesreč civilizacije je učen bedak.

x x x

Neumnost je prostovoljna nesreča.

x x x

Kadar izgublja ideja ustvarjalno moč, se spreminjajo ljudje.

x x x

Ni vedno dobro vse, kar je novo, a vedno je novo vse, kar je dobro.

x x x

Velik napredek je že sama želja po napredku.

(Nadaljevanje s 1. strani)

skega razvoja mlade osebnosti. Med številnimi aktivnostmi nam je mladim posebno pri srcu dan mladosti, ko mladina in z njo vsi prebivalci Jugoslavije proslavljamo rojstni dan tovariša TITA. Prvi, ki so mu čestitali, so bili mladi Kragujevčani. Spomladi leta 1945 so mu že v svobodni Jugoslaviji izročili štafeto palico kot simbol najboljših želja. Od takrat naprej vsako leto tisoče mladink — mladincev nosi po vsej Jugoslaviji štafeto palico.

Na Titovo pobudo smo leta 1956 ta dan sprejeli za svoj dan; dan mladosti, dan športa, dan mlade generacije ter njenega duhovnega in telesnega razvoja.

S tem dnevom mladi Jugoslavije vsako leto izražamo pripadnost Titovi poti, njegovim idejam in naši samoupravni socialistični družbi.

Marjan Kumer

V SZDL morajo delovati tudi komunisti in sindikat

V sistemu neposredne socialistične demokracije je SZDL kot politični mehanizem samouprave tisti, ki omogoča vsem samostojnim organizacijam in društvom, da z drugimi družbenimi subjekti soočajo svoje interese, si z argumenti prizadevajo dobiti za svoja stališča podporo drugih ter se z njimi dogovoriti za usklajeno in učinkovito splošno družbeno akcijo. Socialistična zveza je torej danes tisti dejavnik, ki povezuje posamezne družbene interese, jih selekcionira v demokratičnem boju mnenj, pravzaprav tisti integracijski dejavnik v družbenem samoupravljanju, ki povezuje med seboj samoupravaljalce in tudi samoupravna telesa na vseh ravneh. Be smo si dobro zapomnili teze Socialistične zveze danes, ki so nekoč bile v široki razpravi, potem moramo tudi vedeti, kje je sploh mesto komunistov in prav tako vseh sindikalnih aktivistov, kakšne so njihove naloge, kajti prav vsem nam mora biti jasno, da si tako oblikovane SZDL ni mogoče predstavljati brez aktivne vloge komunistov in sindikalnih delavcev oz. sindikata nasploh. Vsem, ki smo si dobro prebrali članek na prvi strani Delavske enotnosti št. 39 od 30. septembra 1982. leta, pod naslovom »SZDL je šibka, če v njej ne deluje sindikat« je prav gotovo ostalo mnogo tega pred očmi, kaj in kako je treba usmeriti vso aktivnost sindikata v SZDL, da pa pri tem seveda niso izvzeti razumljivo tudi komunisti. Predno bom še v nekaj nadaljnjih vrsticah opisal namen tega

sestavka, naj poudarim, da v zadnjem času vsebolj opažamo izredno lagodnost pri delovanju nekaterih KK SZDL (med njimi tudi KK SZDL Kidričevo), katere so pozabile na svojo vlogo in pomen najosnovnejše politične organizacije. Da v KS Kidričevo že nekaj časa SZDL sploh ni bila prisotna na političnem torišču dela v KS, je potrebno poiskati v večih smereh in tudi najti za to več razlogov. Povedati je treba, da je prav SZDL v KS Kidričevo bila nekoč ena izmed skoraj gotovo najaktivnejših organizacij ne le v sami KS ampak morda celo (morda malce pretiravam) v občini. Toda z vse boljšim standardom so mnogi začeli pozabljati na svoje funkcije in delo v SZDL (žal tudi komunisti — in to celo nekateri, nekoč izredni aktivnosti), kar je imelo za posledice vsevečjega stagniranja uspešnosti delovanja SZDL. Mnoga društva in organizacije v KS so bile izredno aktivne in uspešne, toda tudi pri tem je vsebolj upadal elan in volja in tako tudi nekaj najbolj vnetih pristašev ter požrtvovalnih aktivistov ni uspelo rešiti potopa nekoč uspešne SZDL z vsemi društvi in organizacijami združenimi v frontni organizaciji. Prav gotovo smo tudi v KS Kidričevo pozabili na to, da je potrebno zaupati ljudem. Delo posameznikov se v SZDL nikakor ne more poznati in ne daje željenih rezultatov postavljenih v programih, če ni kolektivnega dela in seveda tudi prav tako kolektivne odgovornosti. Če se bomo hoteli uspešno postaviti na rob današ-

njim težkim problemom, ki tarejo naše gospodarstvo, potem je rešitev samo in edino v enotnem frontnem nastopu proti problemu, ki jih lahko uspešno rešujemo le v primeru, da bomo odločni in močni v svoji organizaciji. Seveda prav komunisti in pa sindikat pri tem ne smeta stati v ozadju le kot pasivni opazovalki dogodkov oziroma razvoja, ampak morata biti na čelu kot nosilki vsega naprednega.

Svoj čas sem že poudarjal, da veliko vlogo igra prav sindikat v krajevnih skupnostih (kjer seveda obstoja), ali bolje rečeno koordinacijski odbori sindikata v krajevnih skupnostih. Ponekod so prav v tej smeri in na tem področju že dosegli določene rezultate, ponekod pa še vedno tipajo in iščejo ideje, kako to urediti v njihovih specifičnih pogojih dela. Mnogokje so sindikalne organizacije samo formalno zastopane v organih krajevnih samouprave in prav to pa še kako pogrešamo v večini primerov.

Vendar se ob koncu še vseeno malce vrnimo k temi delovanja komunistov v KS. Socialistična zveza delovnega ljudstva je namreč tisti dejavnik, kjer morejo in seveda tudi morajo komunisti uveljaviti svoja stališča, ter urediti svoj program, ki pa so ga delovni ljudje že plebiscitarno sprejeli. To pa seveda vsekakor pomeni, da bo moral marsikateri komunist spremeniti svoja stališča do dela v socialistični zvezi, ki pomeni javno politično delovanje slehernega komuniste, kajti prav vsi smo odgovorni za družbeni razvoj in prav tako tudi

za vsak korak v njem. Vsako utemeljeno mnenje bo potrebno preizkusiti na tehtnici argumentov, ne pa o njem določati s preglasovanjem ali bodisi z drugačnimi pritiski in podobno. Prav tukaj bodo imeli vsi člani ZK zelo odgovorno in vplivno vlogo, ki se ji b treba na vsak način prilagoditi tako, kot na najbolj demokratičen način zahtevajo od nas vse današnje naloge, katerim se ne sme nihče izogibati, najmanj pa seveda prav člani ZK in sindikati.

Tudi v KS Kidričevo smo že pričeli z vso odgovornostjo reševati sedanjo situacijo ter evidentirali nekaj občanov iz KS in združenega dela ki bi naj bili kot nova moč v nadaljnjih prizadevanjih, da se prav SZDL v tej KS le postavi zopet na svoje noge in da zaživi tista aktivnost, kot je bila v tem kraju nekoč. Nekatera nova imena v seznamu evidentiranih za vodilne funkcije v KS SZDL Kidričevo to samo potrjujejo.

Razumljivo pa moram spet ponoviti tisto, kar se vleče skozi celotni sestavek, da v SZDL morajo delovati komunisti in tudi sindikat. Prav bi namreč bilo, če bi namreč mnogi nekdanji dobri aktivisti le včasih malce manj presedeli pred TV zasloni in posvetili del svojega časa tudi aktivnosti delovanja SZDL v KS Kidričevo (velja tudi za mnoge ostale KS v občini — pa tudi izven nje). Prepričan sem, da bomo v bližnji prihodnosti že lahko napisali kaj več in seveda kaj vzpodbudnega za KS in KK SZDL v tej KS! France Meško

Kri rešuje življenja

»ČE SI VČERAJ PROSTOVOLJNO DAROVAL SVOJO KRI LETATI LAHKO ŽE JUTRI REŠI ŽIVLJENJE.«

To bi naj bil le nekaj mali spomin na dan krvodajalcev oziroma bolje rečeno geslo ob njihovem prazniku 4. juniju dnevu prostovoljnega krvodajalstva. Da pa je ta njihov praznik resnično vreden pozornosti nam pove zgodovinski podatek, da prav letos četrtega junija praznujejo vsi prostovoljni darovalci krvi svojo 30-letnico prostovoljnega krvodajalstva pri nas. To pa je že zares velik in spoštljiv jubilej, še predvsem zato, ker se je pred tem darovana kri plačevala in so to tudi mnogi izkoriščali ter se tudi večkrat — kot bi smeli pojavljali na raznih mestih za odvzem krvi, samo da bi prišli do denarja. Zato je tudi bil skrajni čas, da se je prešlo na način prostovoljnega darovanja krvi, in čeprav so nekateri mislili, da je s tem prišla tudi kriza za kri. Spomnimo se tudi 12. marca 1970. leta, ko so se na pobudo Rdečega križa Ptuj ter neumorne dr. Vrečkove v TGA zbrali krvodajalci de-

lovne organizacije ter ustanovili aktivni krvodajalcev TGA, ki je bil tudi izredno uspešen in tudi današnje število prostovoljnih krvodajalcev v naši delovni organizaciji je izredno porastlo, žal pa še vedno ne do tistega števila, na katerega bi bili nahko še bolj ponosni. Vse pohvale in tudi priznanja našim humanim krvodajalcem niso bila izvita iz trte, ampak so bila dokaz, kako tudi drugi cenijo humana dejanja mnogih naših sodelavcev iz vse TOZD in DSSS. Torej že več kot trinajst let je za mnogimi krvodajalci in od dneva ko je bil ustanovljen aktivni prav z edinim namenom, da se pridobi kar največje število prostovoljnih krvodajalcev. Da ta aktiv (ali kako se že sedaj imenuje) aktivno deluje je razvidno iz vsakome sečnih obvestil v vseh TOZD in DSSS, v vseh obratih in na vidnih mestih ki pozivajo člane delovne organizacije, da se v čimvečjem številu prijavljajo za odvzem krvi. Danes se ta dragocena življenjska tekočina, ki se res ne plačuje — ni pa tudi takega denarja, ki bi jo lahko od-

tehtal, kajti kri lahko rešuje mnoga življenja — milijoni in milijarde nikoli.

Kot nam je dobro znano je že pred 13. leti takratni delavski svet DO sprejel sklep, s katerim ureja zadeve okrog krvodajalskih akcij, in zato lahko dokaj smelo trdimo, da so prav v tej smeri naši samoupravni organi takrat storili prav vse, kar je bilo v njihovi moči. Čeprav smo takrat dejali, da bo vse v naprej odvisno od nas samih, se je izkazalo, da je temu tudi res tako. In če danes podrobneje analiziramo vse dosedanje akcije pri nas lahko rečemo le to, da so bile vedno uspešne in povsod naletele na odobravanje in vso pomoč v okviru danih možnosti TOZD in DO. Vsaj kolikor mi je doslej znano ni bilo od vodstev ali organov samoupravljanja ali kogarkoli drugega nobenih ovir pri delavcih predvsem še v izmenah, da se ne bi mogli odzvati tej humani akciji na dan ko je bila akcija za odvzem krvi. Bilo je pa morda že kakih problemov, da nekoč, ki tisti dan ni bil na delu ni šel takrat na odvzem krvi.

No pa pustimo to ob strani, saj smo pač ljudje in vsi imamo tako pozitivne kot tudi negativne plati v našem vsakdanjem delu. In prav zato tudi to ni nobena izjema. Čeprav se redno in vedno apelira na člane delovne organizacije, da se vsebolj vključujejo v to humano akcijo, pa žal le-ta nima tistega učinka s katero bi se lahko naša DO še bolj pohvalila in postavila v ospredje. Zato je vsakodnevna naloga ne le tistih, ki so zelo aktivni krvodajalci, ampak tudi vseh ostalih subjektivnih sil, da v tej smeri čimbolj aktivno deluje prav na vseh področjih — to je od sindikalnih skupin preko izvršnih odborov sindikata TOZD in DSSS, samoupravnih organov in tudi vseh vodstvenih struktur, ki bi morale včasih na zborih delavcev reči kakšno besedo tudi za take humanitarne akcije in tako pomagati vsem aktivistom za krvodajalstvo, da se čimveč delavcev vključi v prostovoljno dajanje krvi — ki bi naj za mnoge bila tudi mnogokrat pričetek novega življenja.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delati je treba tudi v DPO v KS

Lepo je stati ob strani in samo kritizirati tiste, ki še kakorkoli delajo v raznih DPO v krajevnih skupnostih, ob morebitnih uspehih pa se postaviti na čelo kot zaslužen aktivist. Tako nekako, bi lahko dejali, poteka delo določenih tovarišev (ali tovarišic), ki so prehitro pozabili, kaj je sploh pravo delo v DPO pa naj si bo v DO (tam še nekako gre v delovnem oziroma med delovnim časom) ali krajevni skupnosti.

Idejo za tak sestavek so mi dali nekateri občni zbori društev ali delovne konference v KS Kidričevo, prav gotovo pa bodo takega mnenja tudi v drugih krajevnih skupnostih, v katerih živijo mnogi naši zaposleni tovariši in tovarišice. Žal pri tem mislim predvsem na tiste (tudi določeno število članov ZK), ki so kaj radi delali še v časih, ko se jim je vse plačalo — od občinskega odbornika pa vse tja do funkcij v krajevni skupnosti. Mirno bi si lahko zastavili vprašanje, zakaj je temu danes tako? Čeprav se resnično otepamo s teškimi gospodarskimi in ostalimi problemi, ki prav gotovo vplivajo tudi na razpoloženje občanov, vendar pa to ne bi smel biti vzrok. Kako si namreč razlagati dejstvo, da danes mnogi odklanjajo kakršnekoli funkcije v DPO, predvsem pa v KK SZDL — pa tudi KO SZDL, ki bi pravzaprav morale biti osnovne nosilke vsega družbenopolitičnega dela v okviru KS. Prav zato je prav v sedanjem trenutku vprašanje, kako naprej z delom aktivistov v družbenopolitičnih organizacijah v krajevni skupnosti. Vrsto problemov, ki danes tarejo vsa društva in DPO, vsekakor ne bi smela biti osnovna ovira akcij pri odpravljanju raznih problemov, ki tarejo tako občane, kot tudi vsa društva in organizacije. Ne bi mogli trditi, da so vzrok za tako pasivnost samo finančne težave mnogih društev in organizacij, ampak je pri tem potrebno še kako poudariti razna notranja trenja v društvih, pa tudi v sami KK

SZDL, ki je v zadnjem času zaradi že znanih vzrokov skoraj povsem odpovedala! Zakaj, že vemo, ker smo o vzrokih že poročali tudi v Tedniku in jih nima smisla več pogrevati, ampak je mnogo važnejše, da se čimprej pristopi k realizaciji sprejetih sklepov na eni zadnjih sej predsedstva KK SZDL, na kateri so med drugim prisostvovali tudi predstavniki OK ZKS Ptuj ter OK SZDL Ptuj. Še vedno se postavlja zelo aktualno vprašanje, kam vse vodi tak način delovanja DPO v Kidričevem (predvsem v KK SZDL), ki se lovi predvsem zaradi premajhne aktivnosti nekaterih članov tako predsedstva, kot tudi KO SZDL, pa zato resnično sekretarja KK SZDL ne more prizadeti edinega, za tako stanje, ki si je po svojih močeh in sposobnostih skušal reševati nezavidno situacijo po odstopu predsednika KK SZDL Kidričevo, ki pa vsaj zame ni imel nobene prave argumentacije za tak postopek in način odstopa s položaja predsednika. Ne moremo nikakor mimo uspehov, ki jih je KK SZDL dosegala v času predsedovanja predsednika pred njegovim nenadnim odstopom iz položaja oz. funkcije, ki je še kako in v mnogočem ohromila delo DPO v KS Kidričevo. Zato je več kot resnično nujno odpraviti vsaka nesoglasja znotraj DPO v KS ter si prizadevati spraviti vse spet v normalne osnovne okvire družbenopolitične aktivnosti. Novo evidentirani predsednik in podpredsednik bi naj skupaj s sekretarjem le uspela (seveda s široko pomočjo vseh ostalih dejavnikov v KS) nekako umiriti trenutno za KS Kidričevo nerazumljivo delovanje nekaterih, ki si skušajo utrjevati nekake pozicije tistih, ki so bili vedno za boljše delo DPO v KS (medtem pa kaj malo osebno storili razen obkrovanja trdne neaktivnosti).

In prav zato je edini izhod iz sedanje neaktivnosti in zagate le v čimprejšnjem formiranju takega sestava iz DPO v krajevni sku-

pnosti, ki bodo resnično spoznali dejansko stanje in se tudi z vsem razumevanjem lotili reševanja perečih problemov. Razumljivo pa taka odgovornost ne sme in seveda ne more ležati le na dveh ali treh aktivistih, kajti, če bi se že sedaj s takim sistemom in načinom zadovoljili, potem je vse v naprej že obsojeno na propad boljšega in aktivnejšega dela družbenopolitičnih organizacij v KS. Pri vsem tem tudi ne sme iti za nobeno kampa-njsko delo, ampak mora to biti temeljito in dobro pripravljeno ter prav tako morajo biti na mestih ljudje, ki so voljni delati in tudi kaj žrtvovati za večji uspeh kolektivnega dela DPO v KS (enako velja tudi za delovne organizacije). Res je, da prav noben še tako dober družbenopolitični delavec in tako dober aktivist ni nikoli nenadomestljiv, vsekakor pa se njegova odsotnost in morebitna pasivnost še

kako odraža v skupnih prizadevanjih in skupnih uspehih DPO v krajevnih skupnostih. Prav je imel eden izmed razpravljavcev na eni od sej predsedstva KK SZDL Kidričevo, ko je dejal, da je potrebno vodilne funkcije dati ljudem, ki želijo delati, da pa je prav tako potrebno taka vodstva pomladiti, kajti res je, da na občane tudi vpliva to, če je nekdo leta in leta na istem položaju in funkciji. Tako je pri tem ne le odgovorna naloga vseh DPO v KS, ampak tudi vseh dejavnikov iz občinskih forumov, ki bodo brez slehernega dvoma morali biti velikoveč prisotni v bazi ter še kako prisluhniti besedah občanom — volivcem. Ne bodo jih smeli poznati samo ob zadolžitvah za razne akcije, ampak jim nuditi mnogo več pomoči, kajti samo kritika, da pač nekdo ni v redu delal je kaj jalova in kaj hitro minljiva!

France MEŠKO

Priznanje Zveze sindikatov Slovenije

Na osrednji občinski proslavi prvega maja so podelili 20 srebrnih znakov Zveze sindikatov Slovenije delovnim organizacijam in posameznikom za večletno in učinkovito delovanje.

Med posamezniki sta bila tudi člana naše delovne organizacije: Katica Bednjički, socialna delavka in Srečko Premužič, skladiščnik, mazač, vodja izmene.

Srečko Premužič že več kot 31 let dela v neposredni proizvodnji. Že od vsega začetka je aktivno sodeloval v osnovni organizaciji sindikata kot predsednik, namestnik predsednika in kot član ter s svojim delom in vzgledom dal pomemben delež k uredniševanju delavskih interesov.

Tovariš Premužič je tudi član OOS pri proizvodnji in predelavi kovin. Je dober delavec in priljubljen med sodelavci.

Tov. Bednjički Katarina je zelo aktivna družbenopolitična delavka v družbenopolitičnih organizacijah v DO in KS. Bila je predsednica OO DSSS TGA ter sindikalni poverjenik. V letih 1964 — 1965 je končala 1 letno sindikalno politično šolo na Ptuj. Aktivna je tudi kot delegatka v

SIS: za izobraževanje, socialno varstvo in zaposlovanje.

Zelo aktivna je tudi v ZK, saj je bila članica sveta ZK TGA, sedaj pa je tudi članica sekretariata ZK v DSSS. Bila je tudi članica Občinske konference ZK Ptuj in sveta ZK SOZD Unial.

Vodi komisijo za socialna vprašanja TKS TGA. Vključuje se tudi v delo DPO v KS Kidričevo, kjer je tudi bila tajnica KO SZDL KS Kidričevo. Je tudi članica Sveta zaporov Maribor, ter sodnica porotnica Občinskega sodišča v Ptuj. Imenovana je tudi za članico Odbora za vprašanja zavarovalne dobe s povečanjem pri Republiški skupnosti SPIZ.

Tov. Bednjički Katarina se aktivno zavzema za razvijanje samoupravnih odnosov v DSSS in TGA Kidričevo, ter za uveljavljanje politike ZS in ZK Slovenije. Pri svojem delu je zelo marljiva in vestna. Vse postavljene naloge izvršuje na zavirljivi strokovni ravni.

Obema veljajo tudi naše iskrene čestitke! Prepričani smo, da je priznanje zahvala za njuno dosedanje in spodbuda za nadaljnje delo.

NACIONALNI FOLKLORNI ANSAMBEL iz Senegala

Ptuj, torek, 7. junija 1983 ob 20. uri
na letnem prireditvenem prostoru — če bo deževalo,
v Srednješolskem centru v Ptuj

Predprodaja vstopnic v Gledališču Ptuj in eno uro
pred pričetkom na letnem prireditvenem prostoru

Vabi zveza kulturnih organizacij občine Ptuj

(Nadaljevanje s 3. strani)

Prav gotovo je na tem področju nujna in neizogibna javnost dela, saj je treba vedno sporočati, kakšne so potrebe po krvi in tudi kakšne so zaloge v bolnišnicah, da bi se morda mnogi lažje odločili za to, da postanejo krvodajalec. Javno obravnavanje krvodajalstva bi naj v prihodnje še bolj temeljilo na poljudnem pojasnjevanju strokovnih vprašanj, kar je pogoj za razumevanje transfuzije in krvodajalstva kot skupne in posameznikove potrebe. Kot sem že omenil je glede izgube delovnega časa v naši delovni organizaciji rešen po vseh platih in v obojestransko zadovoljstvo in pri tem ne nastajajo prav nobeni problemi. Osebnost sam poznam vrsto krvodajalcev in tudi krvodajalk, ki so svojo kri darovale tolikokrat, da bi nekateri morda sploh v to ne verjeli, če ne bi zato postojali tudi verodostojni dokumenti in zato

ni tudi redek primer, da je krvodajalec ali krvodajalka celo žalostna odšla iz prostora za odvzem krvi, če ni bila za tisti dan sprejeta bodisi zaradi vročine, kakšne trenutne bolezni ali karkoli drugega. V tem vsem pa se tudi izraža njihova velika humanost in trdna odločnost, da s svojo krvjo želijo in hočejo pomagati rešiti marsikatero življenje. Vse to pa naj bi bila tudi vzpodbuda vsem nam ostalim, da vsak na svoj način kakorkoli pomagamo pri nadaljnjem razvijanju prostovoljnega krvodajalstva v naši delovni organizaciji, če že nekateri ne more postati aktiven krvodajalec. Torej vsi za podporo tej humani akciji, vsem krvodajalcem (ne glede kolikokrat so dali kri) pa iskrene čestitke ob njihovi tridesetletnici prostovoljnega krvodajalstva!

ZARES NAŠE ISKRENE ČESTITKE V IMENU VSEH!

France MEŠKO

Kako smo poslovali

Iz tabele I in II je razvidno, kako smo poslovali v mesecu aprilu. Kolona indeksi v tabeli I prikazuje odnos dosežene proizvodnje tekočega leta v primerjavi s proizvodnjo v istem obdobju preteklega leta ter odnos dosežene proizvodnje v primerjavi z osnutkom let. plana poslovanja 1983.

I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

TOZD/PROIZVOD	Enota mere	Osnutek letnega plana		DOSEŽENO				INDEKS				
				1982		1983		1983/1982		1983		
		IV.	I.-IV.	IV.	I.-IV.	IV.	I.-IV.	7:5	8:6	7:3	8:4	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
TOZD TOVARNA GLINICE												
Al203 — izluženo	t					7.766	32.353					
Al203 — predelava	t					389	1.936					
Skupaj	t	8.598	33.928	8.278	36.025	8.155	34.289	99	95	95	101	
Kalcinirana glinica	t	7.973	31.890	8.261	35.019	8.240	33.518	100	96	103	105	
Prodani hidrat — Al203	t	375	1.498	109	884	389	1.936	357	219	104	129	
Skupaj	t	8.348	33.388	8.370	35.903	8.629	35.454	103	99	103	106	
Raztop. vodno steklo	t	452	1.808	64	795	51	975	80	123	11	54	
Zeolit A — suhi	t	141	565	55	55	—	104	—	189	—	18	
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA												
Elektrolit. Al — hala A	t	1.646	6.584	1.700	6.832	1.757	6.985	103	102	107	106	
Elektrolit. Al — hala B	t	2.023	8.093	2.088	8.361	2.077	8.338	99	100	103	103	
Anodna masa	t	2.274	9.096	2.394	8.863	2.153	7.618	90	86	95	84	
TOZD PREDELAVA ALUMINIJA												
Al formati	t	1.010	4.040	1.674	8.775	1.466	7.424	88	85	145	184	
Al žica	t	501	2.006	387	1.158	168	2.296	147	198	113	114	
Al trak — ozki	t	247	986	59	203	80	118	136	58	32	12	
Al trak — široki	t	855	3.419	573	1.353	551	1.212	96	90	64	35	
Rondelice	t	123	493	—	—	40	59	—	—	33	12	
Izparilci	t	58	230	—	—	21	35	—	—	36	15	
Al zlitine: gnetne	t	575	2.301	574	2.157	791	2.414	138	112	138	105	
livarske	t	723	2.893	806	2.268	451	2.324	56	102	62	80	
Predzlitine: lastna poraba	t	84	336	89	265	120	390	135	147	143	116	
prodaja	t	—	—	—	24	—	39	—	163	—	—	
Drogi za kline + stik.	t	9	37	8	50	12	25	150	50	133	68	
LIVARNA SKUPAJ	t	4.185	16.741	4.170	16.273	4.100	16.336	98	100	98	98	
Pretapljanje Al	t	256	1.026	322	1.494	601	1.571	187	105	235	153	

TOZD TOVARNA GLINICE

V mesecu aprilu smo proizvedli 7.766 ton Al hidrata Al 203 in predelali 389 ton Al hidrata Al 203, to je skupaj 8.155 ton in s to količino nismo dosegli predvidene proizvodnje v osnutku letnega plana poslovanja za 443 ton oz. 5 %, prav tako nismo dosegli proizvodnje v istem mesecu preteklega leta za 123 ton oz. 1 %.

V času od januarja do aprila znaša redna proizvodnja Al hidrata Al203 32.353 ton, predelava Al hidrata Al203 pa 1.936 ton. Skupna proizvodnja znaša 34.289 ton in je večja od predvidene za 361 ton (indeks 101), glede na isto obdobje preteklega leta pa je manjša za 1.735 ton (indeks 95).

Proizvodnja kalcinirane glinice je v aprilu dosežena z 8.240 ton, Al hidrata Al203 iz predelave za prodajo pa smo proizvedli 389 ton, kar znaša skupaj 8.629 ton in je večja od predvidene v osnutku letnega plana poslovanja za 281 ton oz. 3 %.

V obdobju I—IV znaša skupna proizvodnja (kalcinirana glinica in prodani hidrat Al203 iz predelave) 35.454 ton in presega planirano v osnutku letnega plana za 2.066 ton (indeks 106), glede na isto obdobje preteklega leta pa je manjša za 449 ton (indeks 99).

Iz tabele II je razvidno, da smo pri redni proizvodnji in pri predelavi Al hidrata Al203 v času od I—IV porabili za 3 % več pare, 1 % več električne energije in 27 % več žganega apna. Poraba boksita je enaka predvideni. Na hidroksida pa smo porabili za 14 % manj od predvidene. Pri proizvodnji kalcinirane glinice smo v prvi tretjini

leta porabili več mazuta (indeks 107) in pare (indeks 112) kot smo načrtovali.

Poraba Al fluorida je 80 %, električne energije pa 96 % glede na planirano v osnutku plana poslovanja.

V mesecu aprilu smo proizvedli 51 ton raztopljenega vodnega stekla, to je samo 11 % glede na predvideno proizvodnjo. V prvih štirih mesecih znaša proizvodnja raztopljenega vodnega stekla 976 ton in ne dosega planirane za 832 ton (indeks 54), proizvodnjo v istem obdobju preteklega leta pa presega za 181 ton (indeks 123). V obdobju I—IV smo proizvedli 104 tone zeolita A — suhega, to je za 461 ton manj, kot smo načrtovali (indeks 18) in 49 ton več kot v istem času preteklega leta (indeks 189).

TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

V elektrolizi A smo v mesecu aprilu proizvedli 1.757 ton elektrolitskega Al oz. 7 % več kot smo planirali. Od januarja do aprila znaša proizvodnja 6.985 ton in presega planirano za 401 tona (indeks 106), proizvodnjo v istem obdobju preteklega leta pa za 153 ton (indeks 102). V elektrolizi B znaša aprilaska proizvodnja 2.077 ton in je za 3 % večja od planirane, prav tako je tudi kumulativna proizvodnja večja za 3 % od planirane in znaša 8.338 ton. Skupna proizvodnja hale A in B znaša v prvi tretjini leta 15.323 ton in je za 646 ton večja od planirane (indeks 104), glede na isto obdobje preteklega leta pa je večja za 130 ton (indeks 101).

Poraba surovin je v hali A v času od I—IV večja od planirane samo pri Al fluoridu za 12 %,

II. PREGLED PORABLJENIH NAJVAŽNEJŠIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA

TOZD/SUROVINE	Enota mere	Osnutek let. plana posl.	DOSEŽENO		INDEKS	
			IV.	I.-IV.	4:3	5:3
1	2	3	4	5	6	7
TOZD TOVARNA GLINICE						
Al hidrat — Al203						
— boksit	t	* 2.692	2.659	2.681	99	100
— Na hidroksid	t	* 0,11479	0,12499	0,09908	109	86
— para	t	4,45	3,365	4,572	76	103
— el. energija	kWh	358,762	339,818	363,347	95	100
— žgano apno	t	0,032	0,01968	0,04070	62	127
Kalcinirana glinica						
— tekoče gorivo	t	0,11946	0,11902	0,12834	100	107
— para	t	0,04251	0,04854	0,04774	114	112
— Al fluorid	t	0,00025	0,00024	0,00020	96	80
— el. energija	kWh	32,03013	30,22779	30,86978	94	96
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA						
Elektrolit. Al — hala A						
— glinica	t	1,920	1,91995	1,91977	100	100
— anodna masa	t	0,585	0,57050	0,57499	98	98
— kriolit	t	0,035	0,02775	0,02886	79	82
— Al fluorid	t	0,035	0,03868	0,03904	111	112
— el. energija	kWh	18,221	17,421	17,618	96	97
Elektrolit. Al — hala B						
— glinica	t	1,920	1,91980	1,91986	100	100
— anodna masa	t	0,570	0,56126	0,56590	98	99
— kriolit	t	0,035	0,03371	0,03038	96	87
— Al fluorid	t	0,035	0,03262	0,03727	93	106
— el. energija	kWh	17,465	17,248	17,149	99	98
Anodna masa						
— petrolkoks	t	0,67165	0,65532	0,65793	98	98
— katranska smola	t	0,338015	0,35516	0,35195	105	104
— mazut	t	0,0055	0,00332	0,00425	60	77
— el. energija	kWh	150	138	145	92	97
* programiran normativ						

medtem ko je pri ostalih surovinah pod planom in sicer: anodna masa (indeks 98), kriolit (indeks 82) in električna energija (indeks 97).

V hali B je prekoračena samo poraba Al fluorida za 6 %, ostalih surovin pa smo porabili manj kot smo planirali in sicer: anodne mase za 1 %, kriolita za 13 % in električne energije za 2 %.

Proizvodnja anodne mase znaša v aprilu 2.153 ton, to je za 121 ton oz. 5 % manj kot smo planirali in 10 % manj kot isti mesec v preteklem letu. Kumulativna proizvodnja od I—IV je dosežena z 7.618 ton ter s tem nismo dosegli planirane proizvodnje za 1.478 ton (indeks 84), proizvodnje v istem obdobju

(Nadaljevanje na 6. strani)

Iznajditeljstvo

INVENTIVNI PREDLOG ŠTEV. 309

Z naslovom »PONOVA UPO-RABA CEVI ZA VODILO ŽICE PRI VARJENJU« je prijavil inovator Franc ZAJC, mat. št. 859, strojni delovodja iz TOZD Vzdrževanje.

Pri varjenju po EPŽ-postopku uporabljajo v TOZD Vzdrževanje cevi ϕ 15 mm za vodilo varilne žice. Postopek varjenja pa je takšen, da pri varjenju istočasno z žico odgoreva oz. se tali tudi cev, ki služi za vodilo. Navedene cevi so dolge cca 300—330 mm, pri enkratnem varjenju odgori približno polovica cevi, ostanek pa ostane neuporaben.

Avtor je predlagal, da bi po dva ostanka teh odgorelih cevi zavarili in jih ponovno uporabljali za vodila žice pri varjenju. Na ta način bi prihranili nekaj deviz, saj so cevi iz uvoza.

V TOZD Vzdrževanje so predlog ugodno ocenili in ga realizirali. Menili so, da bi bilo zelo težko ugotovljati letno gospodarsko korist predloga. Komisija za inventivno dejavnost je zato sklenila predlagati DS TOZD Vzdrževanje, da sprejmejo inv. predlog kot koristen, avtorju pa priznajo za njegovo uporabo posebno plačilo v obliki enkratne nagrade v znesku din 8.791,00. DS TOZD Vzdrževanje je tak predlog sprejel.

Tov. ZAJC se je s tem predlogom prvič vpisal med inovatorje. Upamo, da mu bo nagrada vzpodbuda za nadaljnje inventivno razmišljanje!

INVENTIVNI PREDLOG ŠTEV. 236

Z naslovom »DODATNA PRTRIDITEV PLINSKEGA OBROČA« je prijavil inovator Franc JAKOLIČ, mat. št. 2958, strojni delovodja iz TOZD Vzdrževanje.

Avtor je v novembru 1980 predlagal, da bi zaradi pomanjkanja plinskih plaščev za halo B, zaradi zgorevanja spodnjih lamel anodnega plašča, da bi se zmanjšala prisotnost Fe v aluminiju in da bi se podaljšala življenjska doba planskih plaščev, izvrtali luknje ϕ 30 v spodnjih lamelah anodnega plašča in v vsakem delu planskega plašča tako, da bi pritrdili posamezen del dodatno še z enim vijakom M 24.

Na ta način bi preprečevali lomljenje nastavkov na plinskem plašču s prebijalcem skorje in možna bi bila uporaba vseh delov plašča, ki so bili izločeni zaradi zlomljenih nastavkov. Pred-

lagal je, da bi luknje vrtali tako, da ne bi motile rebra anodnega plašča pri montaži plinskega plašča in bi bile zato nekaj centimetrov iz središča posameznega dela plinskega plašča. Predlagal je tudi, da bi od dobaviteljev plinskih plaščev zahtevali že izvrtane luknje, v lamele anodnega plašča pa bi luknje izvrtali sami, kot tudi v izločene dele, ki imajo zlomljene nastavke.

V TOZD Proizvodnja aluminija so menili, da je predlog sprejemljiv in izvedljiv, da pa se nanaša na delovno področje TOZD Vzdrževanje, kjer bodo odločali o realizaciji predloga in o nagradi avtorju.

Dodatne ideje, novi načrti, poizkusi z izvrtinami, katerih dimenzije niso bile predmet inovacije, so zavrlji samoupravno reševanje predloga, kljub temu, da je bila avtorjeva zamisel realizirana že 1. 7. 1981 in so od takrat dalje pritrjevali plinske obročje tako, kot je predlagal avtor. Nespornost so bili razčistišeni šele v marcu 1983, ko je DS TOZD Vzdrževanje le sprejel inventivni predlog kot tehnično izboljšavo in priznal avtorju:

— prihranek zaradi nabave novega plinskega segmenta z nabavno ceno v obračunskem obdobju,

— prihranek zaradi izdelave jeklenih zagozd (stroški materiala in izdelavnih ur),

— odbitek 150 minut za izdelavo izvrtine 30 x 70 mm na ponovno uporabljenem plinskem segmentu,

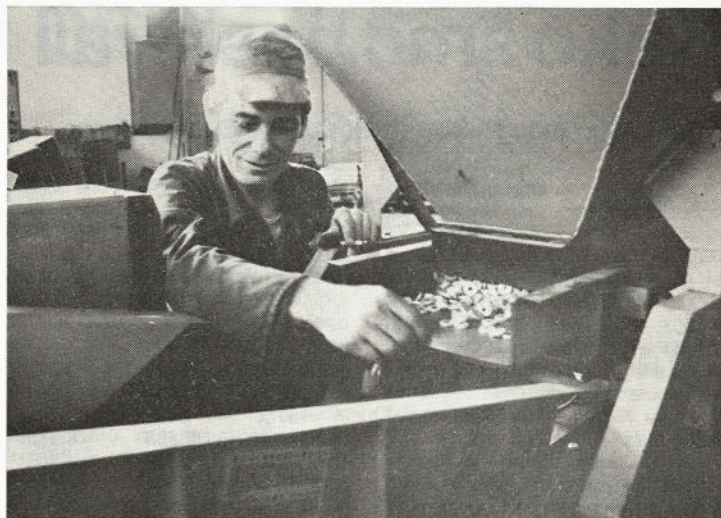
— odbitek — število uporabljenih vijakov M 24 x 70 mm z matico,

— odbitek — prodajno ceno odpadnega plinskega segmenta.

S korekcijskim faktorjem 0,7 so upoštevane avtorjeve redne naloge in pravila v razmerju do inventivnega predloga. Avtorju gre posebno plačilo za 5 let uporabe tehnične izboljšave. Za čas od 1. 7. do 31. 12. 1981, ko je bila izkazana gospodarska korist v višini 416.997,83 din, smo avtorju že nakazali posebno plačilo v znesku 31.223,40 din, za preostali čas si sledijo izračuni gospodarske koristi in posebnega plačila vsako leto po zaključnem računu.

To je drugi inventivni predlog tov. Jakoliča, ki se v TGA uspešno uporablja, enega pa še rešujemo. Vemo, da se bomo z njim še srečali.

C. P.

Rondice

Kadrovske vesti

DELA VCI, KI SO SE ZAPOSILILI V TGA KIDRICEVO V MARCU IN APRILU 1983

V TOZD TOVARNA GLINICE: Janez Jus, Alojz Šegula, Andrej Kokol, Marjan Hertiš, Franc Rajh, Janez Kelc in Franc Pisanec.

V TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA: Stanislav Frangež, Vladimir Atanasov, Stanislav Širovnik, Darko Žizek, Franc Erjavec, Danilo Solina, Darko Arnuš, Vilibald Jus, Franc Spevan, Dušan Petrovič, Slavko Peršuh, Drago Gajšt, Viktor Bakač, Bogdan Cesar, Dušan Cernenšek, Slavko Arnuš, Edvard Karneža in Ivan Strelec.

V TOZD VZDRŽEVANJE: Stanko Ritonja, Vladimir Meško, Gorko Ličina, Stanislav Kamenšek, Stanislav Metličar, Aleksander Žigart, Branko Vinkler in Karel Šuligoj.

V DS SKUPNIH SLUŽB: Darja Havlas, dipl. iur.

V TOZD LLBK TRBOVLJE: Henrik Jaušovec, Jovica Ducić, Rabina Bajrektarović, Zineta Smajić, Ziba Bešić, Vera Pranić, Zula Osmanović, Zijada Hasanbegović, Samo Guzej, Redžep Dajić, Miroslav Čosić, Stanislav Sajovec, Dragica Čosić, Samida Sekić, Mersija Omerhodžić in Milan Lukač.

IZ JLA SO SE VRNILI: Marjan Jerenko, Miran Lazar, dipl. ing., Srečko Posedi, Miran Lozar, Janez Kužner, Miran Drevenšek, Alojz Rumež, Srečko Voda in Brango Lenart, ing.

DELA VCI, KI SO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO V MARCU IN APRILU 1983

IZ TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA: Milan Lovrec, Stanko Valentić, Darko Arnuš, Stanislav Curk in Stefan Jerenec

IZ TOZD PREDELAVA ALUMINIJA: Dušan Pernek.

IZ TOZD VZDRŽEVANJE: Ivan Kovačec.

IZ DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB: Angela Drevenšek, oec.

IZ TOZD LLBK TRBOVLJE: Monika Benegalija, Breda Žagar, Marjan Laknar, Jovanka Bratič, Rado Blagojević, Tatjana Zavec, Zikreta Remar, Radomir Daljević, Mujo Beganović, Amalija Starc in Samida Sekić.

V JLA SO ODSLI: Bogdan Kerle, Drago Sakelšek, Željko Kesar, Teodor Dečman, dipl. oec., Branko Selinšek, Janez Taciga, Milko Ahec, Marjan Bratuša, Bogoljub Gavrić, Albert Šoba in Mirsad Džombić.

UPOKOJENI:

Konrad VOČANEC iz TOZD Vzdrževanje,

Franc BERANIČ iz TOZD Promet, Franc GALUN iz DS skupnih služb.

UMRLI:

Franc KORŽE iz TOZD Proizvodnja aluminija, Miroslav BAUMAN iz TOZD Predelava aluminija.

(Nadaljevanje s 5. strani)

preteklega leta pa ne za 1.245 ton (indeks 86).

Pri proizvodnji anodne mase smo v obdobju I—IV porabili 98 % petrolkoksa, 104 % katranske smole, 77 % mazuta in 97 % električne energije.

TOZD PREDELAVA ALUMINIJA

V livarni in obratu predelave smo v aprilu proizvedli 4.100 ton različnih livarniških proizvodov ter s tem nismo dosegli predvidene proizvodnje za 85 ton oz. 2 %. Proizvodnja v prvi tretjini

leta znaša 16.336 ton in je za 405 ton manjša od načrtovane (indeks 98) in 63 ton večja kot v istem obdobju preteklega leta (indeks 100). V aprilu smo pretopili 601 tona Al za tuje naročnike oz. 345 ton več kot smo predvideli (indeks 235). V prvih štirih mesecih znaša pretapljanje 1.571 ton, kar pomeni, da je večje od planiranega v osnutku letnega plana poslovanja za 545 ton oz. 53 %, od istega obdobja v preteklem letu pa za 77 ton oz. 5 %.

Dragica LESKOVAR

ZAHVALA

Podpisani Kolednik Ferdinand, se ob odhodu v pokoj, najlepše zahvaljujem mojim dolgoletnim sodelavcem za darilo, ki so mi ga pripravili ob slovesu. Prav posebno se še zahvaljujem vsem sodelavcem, kakor tudi vodstvu TOZD — predelava za udeležbo na poslovilnem večeru. Zahvaljujem se še posebej tov. Marjanu za govor in tov. Murku in drugim pevcem, ki so

mi tako lepo zapeli na mojem poslovilnem večeru.

Vsem sodelavcem, ki so še ostali na delovnih mestih, pa želim mnogo zdravja ter delovnih uspehov, in da bi se še večkrat obiskali med seboj. Še enkrat srčna in topla hvala za vse, ter bodite lepo pozdravljeni.

Ferdinand Kolednik

Znižajmo visok krvni pritisk

Krvni pritisk, kaj je to?

Vsak del človeškega organizma mora po krvi nenehno dobivati hrano in kisik. Najvažnejšo vlogo pri tem imajo srce in žile, ki predstavljajo sistem cevi z ustreznimi črpalko. Kri je v tem sistemu pod določenim pritiskom, ki mu pravimo krvni pritisk. Strokovno ga imenujemo diastolični pritisk (spodnja meja vrednosti pritiska). Ko se srce skrči in požene kri iz svoje votline v glavno odvodnico (aorto), pritisk v žilah za hip naraste. Temu pritisku pravimo sistoličen pritisk (zgornja vrednost pritiska).

Številni notranji in zunanji faktorji vplivajo na srce in žile in povzročajo stalno manjše nihanje krvnega pritiska.

Normalne vrednosti krvnega pritiska:

Po priporočilu Svetovne zdravstvene organizacije je zgornja meja normalnega pritiska pri 140/90 mm Hg (beri 140 skozi 90 milimetrov stolpca živega srebra). Spodnja meja še normalnega pritiska je 100/60 mm Hg.

Zvišan krvni pritisk

Za bolnika z zvišanim krvnim pritiskom ali hipertenzijo šteje mo odraslega človeka s pritiskom nad 160/90 mm Hg.

Vzrokov za nastanek visokega krvnega pritiska je več. V približno 80 % je vzrok za nastanek bolezni neznan. V 20 % z znanim vzrokom je nekaj odstotkov takih, pri katerih nam uspe

bolezen z operacijo povsem ozdraviti ali vsaj močno zboljšati (nekateri bolezni ledvic, ledvičnih žil, nadledvičnih žlez).

Našteli bi še nekaj vzrokov za nastanek visokega krvnega pritiska:

- podedovani ali genetski faktorji,
- hormonske motnje,
- motnje živčnega sistema,
- neprimeren način življenja in prehrane.

Posledice visokega krvnega pritiska

Če začne krvni pritisk rasti nad normalno vrednostjo, narašča tudi napor srca. Srce mora delati močnejše, da iztisne dovolj krvi. Svojo moč povečuje z večanjem mišičnih vlaken. Pri tem se v celoti poveča (hipertrofira).

Sčasoma lahko srce v glavno odvodnico iztisne vedno manj krvi. Kri začne zastajati najprej v srcu, nato v pljučih in končno po vsem telesu. Srce je onemoglo. Na zunaj se kaže to s hitrim utripanjem srca, z nerednimi utripi, s težkim dihanjem že pri najmanjših fizičnih obremenitvah.

Razen srčne mišice okvari visok krvni pritisk tudi stene žil odvodnic ali arterij po vsem telesu, predvsem žile srca, možganov in ledvic. Žile začno apneti, izgube prožnost. Pride do arterioskleroze. V žilah se radi pojavijo krvni strdki ali trombusi, ki zamašijo žilo in onemogočajo pretok krvi. Če se to zgodi v srcu, je to srčni infarkt, ob prizadetosti možganskih žil lahko bol-

nika zadene možganska kap, ko zbolijo ledvične žile, nastopi neopopravljiva okvara ledvic s hudimi motnjami v njihovem delovanju.

Kako znižamo visok krvni pritisk

Ker je očitno, da je naše življenje v veliki meri odvisno od »zdravstvenega stanja« žil, se moramo truditi, da znižamo krvni pritisk na normalno ali skoraj normalno vrednost. Kako? Odpraviti moramo vzroke za nastanek visokega krvnega pritiska in različne dejavnike, ki ga podpirajo.

Važno je aktivno in trajno sodelovanje bolnika. Hipertenzija, ki ni dostopna operativnemu zdravljenju, je kronična bolezen, ki jo moramo zdraviti vse življenje.

Da znižamo visok krvni pritisk, je pomembna:

1. dieta,
2. pravilen način življenja,
3. jemanje zdravil.

Dieta:

Debelost pospešuje razvoj arterioskleroze in podpira nastanek visokega krvnega pritiska, zato

- ne uživajte sladkih jedi,
- ne uživajte mastnih jedi, v prehrani uporabljajte maščobe rastlinskega izvora, predvsem olje,
- omejite sol, ker zanesljivo prispeva k porastu krvnega pritiska,
- opustite kajenje in omejite se v uživanju kave in alkoholnih pijač.

Pravilen način življenja:

— ogibajte se skrbi, nepretrganemu delu preko celega dne, privoščite si dovolj spanja,

— v prostem času priporočamo v mirnem okolju, v gozdnatem kraju z zmerno klimo v nadmorski višini 400—800 m, pri lažjih oblikah hipertenzije do 1500 m. Ni zadržkov, da prebijete dopust na morju, vendar odsvetujemo »praženje« na soncu,

— če ste sofer, prekinite vožnjo ob nepričakovanem slabem počutju.

Jemanje zdravil:

— zdravila, ki vam jih predpiše zdravnik, je treba jemati po njegovem navodilu, dokler se z njim ne dogovorite drugače. V začetku zdravljenja se boste mogoče počutili slabše, kot če zdravil ne bi jemali. To naj vas ne prestraši,

— kontrolirajte pritisk pri sestri, kot vam je naročil zdravnik (običajno 1—2 krat tedensko). Pred merjenjem vedno posedite vsaj 10 minut.

— samo za recept za zdravila pregled ni potreben,

— preden greste k zdravniku na kontrolo zaradi zvišanega krvnega pritiska, dvignite pri sestri svoj karton.

Imejte potrpežljiv odnos do svojega visokega krvnega pritiska. Ne bodite stalno v strahu pred možnimi posledicami hipertenzije, vendar pa ne pozabite, da ste bolni.

OA TGA Kidričevo

Po poteh revolucije 1983

Kakor vsako leto smo se tudi letos zbrali taborniki odreda »Boris Kidrič« iz Kidričevega in se udeležili pohoda po poteh revolucije v Mostje. Povabili smo tudi tabornike iz Maribora in sicer odred »Severnica« s katerim že dolgo in tesno sodelujemo, tako nas je bilo zbranih tabornikov 60, dne 23. 4. 1983 pred spomenikom »Borisa Kidriča v Kidričevem.

Naj omenim, da so taborniki iz Maribora lani prehodili pot od Maribora do Beograda peš za dan mladosti saj so ravno na ta dan prispeli, tako da so prisostvovali manifestaciji na igrišču v Beogradu.

Pridružili so se nam še aktivni mladih iz Kungote, Zveza borcev, narodna zaščitca, osnovna šola ter posamezniki iz TGA Kidričevo, tako da nas je bilo zelo lepo in veliko število ravno iz KS Kidričevo, ki nosi ime po narodnem heroju in revolucionarju Borisu Kidriču. Nato smo se z avtobusi pripeljali do Ptuja kjer so se zbrale še ostale čete v okviru občine in vseh KS Ptuj. Pred odhodom je komandant spregovoril nekaj misli o name-nu pohoda, podeljene so bile tudi značke, ki jih je dobil vsak po-

hodnik. Doletela nas je čast, da smo ravno taborniki bili tisti, ki smo vodili kolono iz Ptuja do Mostja. Med potjo smo se ustavili pred hišo narodnega heroja Jožeta Lacka, kjer je delegacija položila venec pod spominsko ploščo. Krenili smo naprej do reke Pesnice, kjer smo se odpočili in okrepčali s hrano iz nahrbtnikov. Po približno pol urnem počitku smo krenili dalje do vhoda pred spominsko obeležje v Mostju, kjer je bilo zbranih že nekaj četrin ljudi iz bližnje okolice. Redarji so nas napotili po zaznamovani poti, ki je vodila pred spomenikom, tako da so lahko še ostale čete šle mimo spomenika. Ko so naredile vse čete mimohod smo čakali na začetek proslave. Medtem smo se taborniki namestili v propagandni tabor, ki so ga pripravili taborniki občinske zveze iz Ptuja. Po predaji raporta in kulturnem programu ter obvezi mladih vojakov je bilo podelitev bronastih priznanj OF, katere so dobili tudi taborniki, kar nam je bilo v veliko veselje in vliva v nas še več volje za nadaljnje delo in krepitev taborništva. Po uradnem zaključku smo se poslovili od nekaterih višjih orga-

nov ter krenili nazaj proti avtobusom, ki so nas peljali nazaj v krajevno skupnost, odkoder smo prišli. Ko smo prispeli nazaj v Kidričevo sem sklical sestanek, kjer smo obravnavali zaključek pohoda in ugotovili, da bi lahko bilo malo bolj organizirano s strani KS in da bi se poti menjavale mogoče tudi organiziral pohod v pravem smislu, ne pa s prevozi avtobusov. Sklenili smo

tudi nova znanstva z odredom iz Teznega in se dogovorili za nadaljnje sodelovanje in pridobivanje in krepitev članstva med vrste tabornikov. Pospremili smo tabornike iz Maribora na železniško postajo. Nato smo šli vsak na svoj kraj k staršem in jim pripovedovali o pohodu po poteh revolucije.

Mirko NEŽMAH

Tudi taborniki smo sodelovali pri kurirčkovi pošti

Minilo je že nekaj časa od kurirčkove pošte, ki je potovala tudi mimo naše KS, vendar sem se odločil, da napišem nekaj vrstic, kako smo jo v naši KS pričakali in jo tudi odposlali.

Na enem izmed sestankov SZDL, s predstavniki društev in organizacij ter šolo, smo se dogovorili za pripravo kurirčkove torbice.

Taborniki smo dobili nalogo, da pripravimo in uredimo prostor za sprejem in oddajo kurirčkove torbice v Kidričevem.

Kot starešina odreda »Boris Kidrič« sem sklical tabornike za pripravo prostora. Pri pripravi nam je pomagala največ osnovna šola, ki nam je dala vse, kar smo potrebovali in opravičila učencem tabornikom izostanek od pouka.

Za osnovno šolo smo postavili šotore in naredili pagodo ter ozadje za mizo in nastope, ki so jih pripravili učenci iz osnovne

šole Kidričevo in Hajdine. Na proslavi so sodelovali tudi borci, ki so pripovedovali spomine iz časov NOB. Po uradnem nastopu in prejemu kurirčkove torbice so učenci folklorne skupine zaplesali kolo okrog pagode, pridružili so se jim tudi taborniki. Po končanem kolu smo si lahko vsi prisotni ogledali razstavo orožja, ki so ga pripravili člani oddelka za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito občine Ptuj.

Po končanem kulturnem programu je vodstvo šole poklicalo vse prisotne na majhno zakusko, kjer smo se tudi pogovarjali o izvedbi programa in ugotovili, da je bilo izpeljano tako, kot smo si vsi skupaj zamislili. Taborniki in učenci smo potem očistili prostor ter pospravili za sabo in za ostalimi.

Mirko NEŽMAH

Taborniki na pohodu v Mostje

Prvi maj med taborniki

Že iz naslova je razvidno, da je 1. maj praznik dela vseh delovnih ljudi, da so si ga sami pridobili s težkim prizadevanjem, nekateri pa so morali žrtvovati tudi svoja življenja, da lahko danes mi mlajši in starejši uživamo v miru. Tako smo taborniki odreda »Boris Kidrič« iz Kidričevega organizirali delovno akcijo čiščenja prostora v prizidku obrata družbene prehrane, ki nam je zaupala prostor (dosedanj klub mladih) predvsem iz več objektivnih razlogov, katere pa sedaj ne bi našteval. Sodelovali smo tudi pri postavitvi majskega drevesa in pripravili veje za kres. V času praznika pa smo imeli propagandni tabor v Kidričevem na taborniškem prostoru, pridružili pa so se nam tudi ta-

borniki odreda »Severnica« iz Maribora.

Ob tej akciji smo očistili samo del tistega, kar smo si zadali, čaka nas še veliko dela za ureditev prostora in pa delovna akcija (ureditev okolice nove pošte v Kidričevem). Takih in podobnih akcij, ki smo si jih zadali v našem programu je še veliko, tako da bomo morali krepko pljuniti v roke, da jih bomo lahko izpeljali. Želeli bi tudi, da bi se nam pridružilo čimveč ljudi, posebno mladih.

Hrano za propagandni tabor smo imeli in pripravljali na taborniškem prostoru v poljski kuhinji, ki je ravno toliko okusna, kot jo pripravljajo mamice doma v kuhinji, mogoče še kdaj boljše.

Mirko NEŽMAH

Aluminij je vaše glasilo

aluminij 8

Izdaja delavski svet tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo — Uredniški odbor sestavljajo: Albin Kopše — predsednik, Hedvika Pulko, Anica Majcen, Janko Krapša, Albina Očepek, Franc Širec, Anton Kurilič, Jožica Sabath, Vera Peklarič — odgovorna urednica — Fotografije: Stojan Kerbler, dipl. ing. — Tiska Ptujška tiskarna, Ptuj — Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno — Rokopisov in slik ne vračamo — Naklada 3.150 izvodov — Oproščeno temeljnega prometnega davka po mnenju Sekretariata za Informacije pri IS Slovenije št. 421-1/172 z dne 24. oktobra 1975.

OBVESTILO

Vse, ki ste se prijaviili za organiziran prevoz na letovanje v Crikvenico obveščamo, da bo vozil avtobus po naslednjem voznem redu (datumi odhodov so vam znani):

- a) odhod iz Ptuja (avtobusna postaja) ob 4. uri
odhod iz Kidričevega (avtob. postaja) ob 4.10
prijod v Crikvenico približno ob 10. uri

Začetek koriščenja uslug v domu je s kosilom.

- b) odhod iz Crikvenice ob 17. uri

Konec koriščenja uslug v zajtrkom. Dodatno kosilo plačate posebej.

Prevoz boste plačali po vrnitvi z letovanja na osnovi pismenega obvestila iz izračuna službe za družbeni standard.

Prvi odhod avtobusa je planiran za 1. 7. 1983

Obveščamo vse prijavitelne v naših kapacitetah, da bo letos postrežena kontrola prijavljenih članov za letovanje. Letujejo lahko le tisti delavci in člani, ki so prijavljeni v službi za družbeni standard. Medsebojna zamenjava in letovanje neprijavljenih oseb ni dovoljeno. Proti kršiteljem bo služba za družbeni standard ustrezno ukrepala.

Izžrebanci nagradne križanke

V uredništvo je prispelo več kot sto pravih rešitev nagradne križanke. Poslali pa so jih tudi upokojenci, študenti in nekaj rešitev je prišlo celo iz Impola. Žrebali smo na seji uredniškega odbora. Iz koša je pet ovojnic izbrskala najmlajša članica uredniškega odbora Anica Majcen.

Sreča je bila naklonjena naslednjim sodelavcem:

1. nagrada 600 din — Djurica Katarina
2. nagrada 500 din — Mlakar Slavica
3. nagrada 400 din — Zajšek Kristina
4. nagrada 300 din — Plej Vinko
5. nagrada 200 din — Robnik Anica

Kdo jih pozna?

Fotografijo z nogometne tekme SUHI — DEBELI, ki je bila 1952. leta na igrišču v Kidričevem (Strnišču), nam je poslal Anton Brglez in pripisal tudi imena in priimke. Pričakoval je, da se bodo oglasili predvsem sodelujoči in starejši člani naše DO. Žal je bilo drugače. Oglasili so se tudi nekateri mladi, ki so bili takrat, ko je bila tekma, še v pleničkah.

Žreb je določil, da dobi knjižno nagrado Anica Šalamun.

1952. so torej tekmovali:

Klečijo od leve proti desni:

- Kolarič Valter
Lipuš Vilko
Magdič Milan
Možjer Milan

Trstenjak Ivan
Hohnec Vili
Hazabent Viktor
Basej Peter

Stojijo od leve proti desni:

- Klančnik Frido
Ferenčič Edi
Potočnik Mirko
Majcen Rudi
Fišer Valter
Kuhar Anton
Brenčič Ivo
Berlič Marjan
Arnejšek Emil
Šnajder ing. Franc
Zupanic Mirko
Komelj Ljubo
Brglez Anton
Hojnik Franc
Makovec Vlado

SPREMEMBE RAZPISA KODROVSKIH ŠTIPENDIJ ZA ŠOL. L. 1983/84, KI SO BILE RAZPISANE V SKUPNEM RAZPISU DNEVNIKA DELO

Poklic	Štev. štipendij
TOZD GLINICA	
Gliničar	20
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA	
Elektro tehnik	1
Strojni tehnik	1
Talilec-livar	10
TOZD VZDRŽEVANJE	
Zidar	2
Preoblikovalec in spajalec kovin	4
Obratni elektrikar	3
Elektromehanik	1
RTV mehanik	1
Finomehanik	1
TOZD PROMET	
Avtoelektrikar	1
Prometnoželezniški tehnik	2
Ing. železniško-prometne stroke	1

Prijave sprejema na obrazcu DZS 8,40 Izobraževalni center DO do 25. 6. 1983. K prijavi je potrebno priložiti zadnje šolsko spričevalo in potrdilo o skupnem gospodinjstvu.